

Titulek: Remains of Czech war heroes used in medical education - press
Klíčová slova: Czech; Germany; Austria; history; 1945; press
Datum vydání: 22.11.2005 **Čas vydání:** 08:03 **ID:** 20051122F00180
Servis: cta **Priorita:** 4 **Kategorie:** eng

Remains of **Czech war heroes** used in medical education - press

PRAGUE, Nov 22 (CTK) - The mortal remains of **Czech war heroes** executed by the Nazis during WW2 probably still serve as instruction material in medicine lessons at German and Austrian universities, the daily Mlada fronta Dnes (MfD) writes today.

Among these samples may even be the corpses of **Czech** paratroops Jozef Gabcik and Jan Kubis who assassinated Nazi Reinhard Heydrich, head of the Protectorate Bohemia and Moravia and the third most powerful man in the Third Reich, in Prague in 1942. They perished in a severe struggle against overwhelming odds of German troops.

MfD writes that the bodies of these **heroes** ended up as samples in German institutes of anatomy, along with other executed members of the **Czech** resistance movement.

The bodies of 677 resistance fighters murdered in the German Nazi prison Ploetzensee at the end of the **war** were sent to the universities in East Germany and Austria directly from the place of execution.

The paper says that this issue was reopened by German researchers at Berlin's Humboldt University. Jan Sechter, representative of the **Czech** Embassy in Germany, told the daily that this topic had been taboo in Germany for years.

After the collapse of Communism, all efforts focused on the compensation to the resistance fighters who survived or the victims of **war** forced labour in Germany. Only now some experts started to search for the origin of anatomic samples at German and Austrian universities.

The paper points out that the opinions at Humboldt University, where the corpses from the Ploetzensee prison had been "processed" in the past, are split. While some students and scientists claim that the problem of anatomic samples' origin must be resolved once and for good, others sharply oppose this view.

The **Czech** Embassy in Berlin has backed up those students and experts who proposed to organise a international scientific conference that would attempt to cope with this dark chapter of the German history.

The conference is preliminarily scheduled for next February. A memorial to the victims of Nazism should be unveiled on this occasion as well, MfD adds.

Zdenek Halata from the university in Hamburg told the paper that the collections at the institutes of anatomy in then West Germany had been revised and all samples had been identified 20 years ago. The remains of resistance fighters were buried then.

However, Austria did so to a small extent only, while the former communist Germany has never taken a similar step, the paper writes.

hol/dr/rtj

Na tělech umučených českých hrdinů se učí lékaři

Praha, Berlín - Ostatky stovek popravených hrdinů českého protinacistického odboje skončily ve sbírkách anatomických a patologickoanatomických ústavů. Z popravišť putovaly především do východoněmeckých a podle všeho i do rakouských univerzit.

Podle zjištění MF DNES tak dopadla například většina z 677 odbojářů popravených nacisty v německé věznici Plötzensee. Mnohé ostatky pravděpodobně dodnes slouží medikům jako studijní pomůcky.

Podobně skončili i výsadkáři ze skupiny Anthropoid, která provedla atentát na Heydricha. V konzervačním roztoku naložená těla Jana Kubiše a Jozefa Gabčíka byla poslána do kriminalistického muzea v Berlíně.

„Když mi došlo, že můj sťatý pradědeček Jan Uher (knihovnick T. G. Masaryka - pozn. autora) by mohl být někde ve skleněném válci, ochromilo mě to. Tu bolest jsem musel spláchnout dvojitým panákem,“ říká Jan B. Uhlíř z Vojenského historického ústavu.

Češi byli v Plötzensee po německých odbojářích druhým nejpopravovanějším národem. Většinu těl „zpracovala“ Humboldtova univerzita v Berlíně. K významným osobnostem, jejichž těla tam zřejmě skončila, patří generálové Bedřich Homola, Bohuslav Všetička či Josef Kohoutek. „Ocenili jsme, že nás němečtí historici na tyto problematické věci sami upozornili,“ říká zástupce českého velvyslance v Německu Jan Sechter. V Německu začíná diskuse o původu těl z anatomických ústavů. Mnohá z nich patří českým vlastencům

Téma DNES

Těla českých vlastenců, které nacisté popravili, slouží zřejmě na německých či rakouských univerzitách k výuce lékařů. Historici tvrdí: Otevírá se další bolestná stránka temného dědictví války.

Praha, Berlín - Parašutisté Jozef Gabčík s Janem Kubišem, kteří v Praze zlikvidovali třetího nejmocnějšího muže nacistického Německa Reinharda Heydricha, se stali pro nacisty mimořádně cennými i po smrti. Když v roce 1942 padli v boji s přesilou, byla jejich těla konzervována ve speciálních skleněných válcích, které měly být vystaveny v kriminalistickém ústavu v Berlíně.

Naposled byly ostatky parašutistů spatřeny při nakládání do speciálního vlaku na pražském Smíchově. Historici považují za velmi pravděpodobné, že se stejně jako těla stovek popravených českých vlastenců nacházejí v ústavech východoněmeckých či rakouských univerzit, kde slouží k výuce lékařů. "Jde o nejujádřenější věci, které souvisí s druhou světovou válkou. Tady se nedá nic vyloučit," tvrdí Michal Šimůnek z Ústavu soudobých dějin.

O pátrání po zrudnostech nebyl zájem

Proč se až šedesát let od skončení války otevírá tato obludná kapitola "výroby" anatomických preparátů z těl bojovníků proti nacismu?

Otevřeli ji sami němečtí vědci z berlínské Humboldtovy univerzity, kteří považovali již za neúnosné nadále mlčet o minulosti své instituce. "Tyto zrudnosti se dlouho zametaly," potvrzuje historik Šimůnek. Například o válečných zločincích, profesorech Weyrichovi (do konzervačního roztoku naložil i těla Gabčíka a Kubiše) či Grossovi (vraždil a pitval děti), kteří si po válce znovu vybudovali oslňující lékařskou kariéru, německá veřejnost podle historika dodnes nic netuší.

I zástupce českého velvyslance v Německu Jan Sechter říká, že toto téma bylo v Německu dlouho tabu. "Zvláště když se na pavědeckých experimentech podílely zdejší věhlasné instituce," vysvětluje.

Po pádu železné opony se navíc prioritou stalo odškodnění žijících odbojářů či těch, kteří byli nasazeni k otrockým pracím v říši. Až nyní tedy přišlo na řadu pátrání po původu anatomických preparátů německých či rakouských univerzit. V Berlíně je přesto i dnes hodně

lidí, kteří odmítají temnou minulost otevírat. Dost je však i těch, kdo jsou naopak pro. "Rozštěpena" je i Humboldtova univerzita, která "zpracovávala" těla dodaná z katovny věznice v Plötzensee. Část vědců a studentů tvrdí, že je důležité se s problémem původu anatomických preparátů jednou provždy vypořádat, část ostře nesouhlasí.

České velvyslanectví se okamžitě postavilo za ty vědce a studenty, kteří navrhli uspořádat mezinárodní vědeckou konferenci. Teprve ta by měla v Německu začít s vypořádáním nejtemnější historie země. Konference je avizována na únor příštího roku. Počítá se i s odhalením památníku zavražděným.

"Jakkoliv je to šokující téma, tak je podle nás velmi důležité, aby o něm dnes lidé věděli. I proto náš velvyslanec Boris Lazar prezidenta Humboldtovy univerzity v jeho snaze podpořil," dodává Sechter. Německá veřejnost si podle něj stále nepřipouští, že by někde na univerzitách ve skleněných válcích měla být těla českých, ale i německých či polských vlastenců.

"Teď je to tady hodně čerstvé. Zaskočena je tím mladá generace i vedení univerzity - proto tak trochu nevědí, jak mají reagovat," vysvětluje Sechter.

Profesor Zdeněk Halata z univerzity v Hamburku nicméně připomíná, že už před dvaceti lety proběhla v anatomických ústavech tehdejší Německé spolkové republiky revize sbírek, při níž se identifikovaly veškeré anatomické preparáty. A jak říká: "Všude se něco našlo."

Všechny preparáty byly pak pietně pohřbeny.

Podobný krok paradoxně nikdy neudělala bývalá Německá demokratická republika, Rakousko jen z malé části.

Foto popis| POSLEDNÍ SNÍMEK. Jan Kubiš (vlevo) s Jozefem Gabčíkem (prosinec 1941, Anglie) padli v Praze po atentátu na Heydricha. Jejich těla zřejmě odvezli nacisté do Berlína na "vědecké" účely.

Foto autor| FOTO: KNIHA JAROSLAVA ČVANČARY NĚKOMU ŽIVOT, NĚKOMU SMRT

Foto popis| Ve sbírce skončily i lebky parašutistů Adolfa Opálky a Josefa Bublíka

Foto autor| FOTO: ARCHIV J. ČVANČARY